

Werkgroep Tweedelij

Vroegsignalering Alcoholproblematiek

Andrea Rozema (Tranzo, Tilburg University)
& **Rianne Kasander** (Verslavingskunde Nederland)

Werkgroep Tweedelij

Opzetten van Vroegsignalering Alcohol in de Tweedelij

Tweedelij belangrijke vindplaats

Werkgroep Tweedelij

Ambities:

1. Sluitende keten voor vroegsignalering en zorg voor alcoholproblematiek in de Tweedelijnszorg in Nederland
2. Een actief Netwerk

Hoe?

1. Succesvolle aanpakken die lopen worden versterkt
2. Bestaande aanpakken bewezen effectief moeten zijn
3. Nieuwe aanpakken worden ontwikkeld
4. Dwarsverbanden worden gelegd met andere leefstijlthemas

Werkgroep Tweedelij

Wat hebben we de afgelopen tijd gedaan?

1. Okt '19 → Landelijke Werkgroep Tweedelij
2. Nov-dec '19 → Onderzoek: inventarisatie en knelpuntenanalyse
 - Interviews (N=20)
3. Aug '20 → Landelijke Handreiking Tweedelij gereed
4. Aug '20 → 7 Kansrijke Projecten worden landelijk gevolgd
5. Aug '20 → Netwerkanalyse Multidisciplinair Werken gereed

3. Landelijke Handreiking Tweedelij

- Gebaseerd op onderzoek uitgevoerd in nov-dec '19
- Te vinden via:

<https://www.verslavingskundenederland.nl/projecten-preventieakkoord/tweede-lijn/>

Implementatie (vroeg)signalering alcoholproblematiek

Algemene handreiking voor zorgprofessionals in ziekenhuizen

Meer informatie?

ALS U OP ZOEK BENT NAAR INFORMATIEFOLDERS

- Folder Trimbos instituut; "Wat iedereen over alcohol zou moeten weten" (Productnummer PFG79055)
- www.trimbos.nl/aanbod/webwinkel
- Folders over alcohol, verslaving of verslavingszorg voor verwijzers en/of patiënten kunt u bestellen via de websites van verslavingszorginstellingen

COLOFON

Auteurs

Nathalie Kools
Andreas Rozema
Rob Boven
Rianne Kasander

M.n.v. van de landelijke Werkgroep Tweedelijns, voortgezet en opgericht vanuit het Nationale Preventieakkoord

Ontst

Kools, L.F.R.M., Kasander, R., Boven, R.H.J.M., & Rozema, A.D. (2020). Implementatie (vroeg) signalering alcoholproblematiek: Algemene handreiking voor zorgprofessionals in ziekenhuizen in Nederland. Uitgever binnen het Samenwerkingsverband Voorgesignalering Alcoholproblematiek.

Uitgever

Deze uitgave is mogelijk gemaakt door financiering vanuit het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en uitgevoerd door Tranzo, Tilburg University in opdracht van Verslavingskunde Nederland.

Over Verslavingskunde Nederland

Verslavingskunde Nederland is een netwerk waarin instellingen voor verslavingszorg, cliëntenserviceorganisaties, kenniscentra en brancheorganisatie de Nederlandse GGZ samenwerken om het behandelbeleid van de verslavingskunde te verbeteren, het stigma rondom verslaving te doorbreken en de kwaliteit van herstellende zorg verder te verbeteren.

Verslavingskunde Nederland

Postbus 830, 3800 RV Amersfoort

info@verslavingskundenederland.nl

www.verslavingskundenederland.nl

© 2020, Verslavingskunde Nederland, Amersfoort.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande toestemming van Verslavingskunde Nederland.

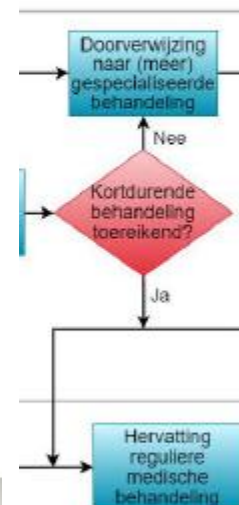
REFERENTIES

- Gezondheidsraad (2015). Alcohol. Achtergronddocument bij Richtlijn goede voeding 2015. Publicatie: A15/15. Den Haag: Gezondheidsraad.
- Cornes, G., Bagardi, V., Zamboni, A., & la Vecchia, C. (2004). A meta-analysis of alcohol consumption and the risk of 15 diseases. *Preventive medicine*, 39(5), 513-519.
- Noble, J. M., & Walker, L. H. (2014). Neurologic complications of alcoholism. *CONTEMPORARY: Lifelong Learning in Neurology*, 2(3), 534-541.
- Bagardi, V., Rota, M., Botteri, E., Tramacere, L., Islami, F., Fedirko, V., ... Pelucchi, C. (2015). Alcohol consumption and site-specific cancer risk: a comprehensive dose-response meta-analysis. *British journal of cancer*, 112(3), 580-595.

ALS U OP ZOEK BENT NAAR WEBSITES/HULPLIJNEN

- Informatieve websites voor u (of uw patiënt):
 - www.alcoholinfo.nl of 0900 1995 (€0,10 p/min + telefoonkosten)
 - www.thuisarts.nl/alcohol
 - www.pohverslaving.nl
- Zelfhulp/internetbehandeling voor uw patiënt:
 - www.alcoholdebaas.nl
 - www.minderdrinken.nl
 - www.zelfhulpalcohol.nl
 - www.pohverslaving.nl/test-met-en-voor-patient/middelen-meter-app

lurende behandeling,
n andere partijen
doorverwijzing
sfase

men acties

Figuur 1. Stroomdiagram

4. Zeven Kansrijke Projecten

1. Jeroen Bosch Ziekenhuis

Interventie AUDIT, MGV en MDO op MDL-afdeling

Opzet van alcoholproject bij Spoedeisende Hulp (SEH)

2. Erasmus Medisch Centrum

Effectevaluatie video-interventie op SEH

3. Verslavingszorg Noord Nederland

Polikliniek verslavingsgeneeskunde in het Wilhelmina Ziekenhuis (Assen)

4. Ziekenhuis St Jansdal ism. GGZ Centraal

Polikliniek psychiatrie 'Alcohol en Ouderen

5. Leiden Universitair Medisch Centrum (Leiden)

- ▶ Initiatief opzetten vroegsignalering op KNO-afdeling door EPD meer te gaan gebruiken

6. Onze Lieve Vrouwe Gasthuis Ziekenhuis

- ▶ Pilot met aandachtsfunctionaris op SEH en in de arrestantenzorg

7. Haaglanden Medisch Centrum

- ▶ Routinescreening risicovol alcoholgebruik bij alle SEH-patiënten

4. Jeroen Bosch Ziekenhuis

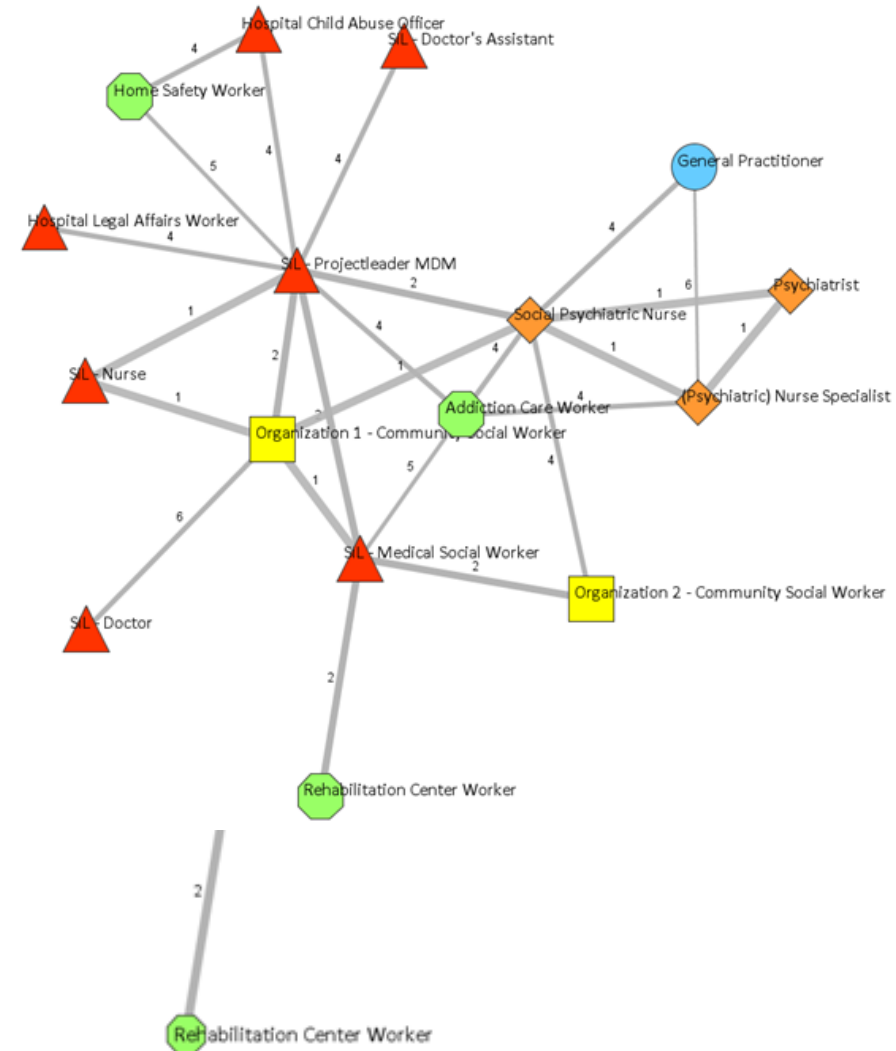
Project 1: MDL-afdeling van het Jeroen Bosch Ziekenhuis

1. Screening met AUDIT(-C)
2. Scholing verpleegkundigen in motiverende gespreksvoering
3. Informatiefolders
4. **Multidisciplinaire overleggen (MDO)**

Sociale Netwerk Analyse van alle betrokken partijen binnen het MDO:

- Welke partijen zijn betrokken?
- Wat is de frequentie en in welke mate zijn deze partijen betrokken?

4. Jeroen Bosch Ziekenhuis

- **Figuur 1: Frequentie van contact**
 - 1 (dagelijks) t/m 7 (eens in de 3 maanden of minder)
- **Figuur 2: Mate van samenwerking**
 - 1 (zeer nauwe samenwerking) t/m 7 (afstandelijke samenwerking)

4. Conclusies Jeroen B.Z.

- Belang sterke projectleider
- Kwetsbaarheid interventie door afhankelijkheid
 - Projectleider
 - Rol arts-assistent
 - Psychiatrie subgroep
- Samenhangende subgroepen efficiënt

Vervolgstappen Werkgroep Tweedelij

- Voortzetting van de Werkgroep Tweedelij
- Meer onderzoeken naar de zeven Kansrijke Projecten
- Implementatieactiviteiten uit voeren
- Meer verdieping in de GGZ

Oproep:

- Ben jij een GGZ professional en wil jij graag aanhaken?
- Heb je goede ideeën voor Vroegsignalering Alcohol in de GGZ?

Neem contact op met:

Andrea Rozema, PhD.

Bezig met alcoholgebruik onderling bij artsen? Zie:

www.abs-artsen.nl/toolkit

Tilburg University / Tranzo
Faculty of Social and Behavioral
Sciences

✉ a.d.rozema@tilburguniversity.edu